

Uitvoeringsplan mantelzorgondersteuning 2021-2022

Overzicht huidige activiteiten mantelzorgondersteuning Noardwest Fryslân

Bereik	Activiteit	Organisatie
Lokaal	Mantelzorgontmoeting Locatie rouleert in Harlingen (o.a. het Vierkant en Nieuw Zuid). Mantelzorgers kunnen hier anderen ontmoeten en kennis uitwisselen (lotgenotencontact). Maar het is ook een plek van ontspanning voor mantelzorgers en zorgvragers.	De Skûle Welzijn
Lokaal	Ontmoetingsplek de Wenkeamer In Franeker voor mantelzorgers en hulpvrager.	De Skûle Welzijn
Lokaal	Focusgroep mantelzorg Harlingen Bestaande uit lokale partijen en mantelzorgers	De Skûle Welzijn
Regionaal	Signaleringsfunctie en preventieve aanpak gebiedsteams Bij de intake en onderzoeksprocedure wordt de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt meegenomen. Voor jonge mantelzorgers (tot 18 jaar) is er de Buitenhuisaanpak. Hierbij wordt het lokale voorveld voor het kind ingezet bij problemen met het opgroeien in een gezin dat het moeilijk heeft doordat ouders psychische of verslavingsproblemen of lichamelijke, zintuigelijke of verstandelijke beperkingen hebben. Het kind wordt hiermee uit de stressvolle gezinssituatie gehaald en kan zich buitenhuis ontwikkelen. Met het voorveld wordt bedoeld het gebruik maken van de eigen kracht van de inwoner, zijn sociale omgeving, preventie, vrij toegankelijke collectieve voorzieningen enz.	Gemeente
Regionaal	Week van de jonge mantelzorger/fundagen Georganiseerd vanuit werkgroep Jonge Mantelzorgers Waadhoeke. Deze bestaat uit drie ervaringsdeskundige jongeren die het belangrijk vinden dat de jonge mantelzorgers goed op het	De Skûle Welzijn met jonge mantelzorgers

	netvlies komen bij de hulpverlening, onderwijs, ouders en betrokkenen. Maar vooral bij de jongeren zelf. Door het organiseren van ‘fun-uitjes’ voor de jongeren uit de Waadhoeke en Harlingen willen ze jonge mantelzorgers een hart onder de riem steken. Op 12 juni 2021 staat weer een fundag gepland.	
Regionaal	Belrondes met mantelzorgers	De Skûle Welzijn
Regionaal	Mantelzorgvrijwilligers Een vrijwilliger vervangt de mantelzorger op afgesproken tijden. De vrijwilliger houdt de hulpvrager gezelschap en kan een activiteit doen die aansluit bij diens interesses en mogelijkheden.	De Skûle Welzijn
Regionaal	Mantelzorgcafés op roulerende locaties Het mantelzorgcafé is een ontmoetingsplek voor mantelzorgers, waar in een informele sfeer ervaringen en tips uitgewisseld kunnen worden.	De Skûle Welzijn
Regionaal	Mantelzorgsteunpunten In Franeker (Skûle Welzijn), Berlikum (Groene Kruis) en Harlingen (Het Vierkant). Mantelzorgers, zorgvragers en professionals kunnen bij de steunpunten terecht voor informatie, advies, verwijzing, emotionele ondersteuning en voorlichting.	De Skûle Welzijn
Regionaal	Mantelzorgfonds Dit kunnen gebiedsteams op maat inzetten voor financiële ondersteuning van mantelzorgers.	Gemeente
Regionaal	Jaarlijks respitweekend Heeft als doel de (overbelaste) mantelzorger een weekend uit de zorgsituatie te halen en de mogelijkheid te bieden nieuwe energie op te doen en ervaringen uit te wisselen met andere mantelzorgers. Een aantal mantelzorgconsulenten van de Skûle Welzijn nemen ook deel aan het weekend en nemen onder andere taken op zich in het kader van begeleiding en scholing. Deelname varieert tussen de 15 en 25 mantelzorgers.	De Skûle Welzijn

Regionaal	<p>Mantelzorgcafé PLUS</p> <p>In Franeker en 1 keer per jaar provinciaal in Marssum. Bedoeld als ontmoetingsplek voor mantelzorgers van mensen met een psychische kwetsbaarheid (problematiek). In een informele sfeer kunnen ervaringen en tips uitgewisseld worden.</p>	De Skûle Welzijn
Regionaal	<p>Onafhankelijke cliëntondersteuning</p> <p>Dit is door de gemeente gecontracteerde ondersteuning (MEE Friesland en Zorgbelang Fryslân) waar de aanvrager en mantelzorger gratis gebruik van kunnen maken. De ondersteuning bestaat uit informatie, advies, het voorbereiden en voeren van een keukentafelgesprek en eventueel hulp bij het regelen van de zorg en het maken van afspraken daarover.</p>	Gemeente
Regionaal	<p>Alzheimer Café</p> <p>Dit is een plek om lotgenoten te ontmoeten. Tijdens de informele bijeenkomsten krijgt men informatie over dementie en kunnen er ideeën en ervaringen worden uitgewisseld. Gedurende de Corona periode is het Alzheimer café iedere maand live te beluisteren via radio Eenhoorn.</p>	Stichting Alzheimer Nederland met: Patyna, Noorderbreedte, Stichting Palet, Zorgcentrum het Bildt, Thuiszorg het Friese Land en ouderenwerk Waadhoeke
Landelijk	<p>MantelzorgNL</p> <p>Landelijke vereniging die opkomt voor iedereen die zorgt voor een familielid, vriend of buur.</p>	MantelzorgNL
Landelijk	<p>Mantelzorgvervangning</p> <p>Handen in Huis is een landelijke stichting en regelt met enthousiaste vrijwilligers in heel Nederland. 24-uurs mantelzorgvervangning in die situatie waar de hulpvrager zonder de hulp niet alleen thuis kan blijven.</p>	Handen in Huis
Landelijk	<p>Dag van de mantelzorg</p> <p>Jaarlijks op 10 november worden er landelijk en zo ook binnen de gemeenten in Noardwest Fryslân activiteiten georganiseerd om mantelzorgers in het zonnetje te zetten.</p>	Mezzo en gemeenten

Planning komende kwartalen per speerpunt

In de beleidsnotitie staan drie speerpunten beschreven waar de komende jaren aan zal worden gewerkt op het gebied van mantelzorgondersteuning. In de volgende overzichten zijn de acties die de komende kwartalen worden uitgezet per speerpunt uiteengezet.

Speerpunt 1

We ontwikkelen op basis van acht functies een laagdrempelig ondersteuningsaanbod van goede kwaliteit, dat op maat en zoveel mogelijk met regie van de mantelzorg en zorgvrager kan worden ingezet

Actie	Start	Einde	Proceseigenaar
Bewustzijns campagne Bewustzijns campagne starten om mantelzorgers te vinden en ze bewust te maken van de mogelijkheden tot ondersteuning. Regelmatig via kanalen (zoals gemeente websites) kenbaar maken wat de mogelijkheden zijn.	Q3 2021	Q4 2021	Beleidsteam NWF i.s.m. afdeling communicatie
Betere informatievoorziening Meer aandacht besteden aan de totale informatievoorziening voor mantelzorgers. We beginnen bij de informatievoorziening vanuit de gemeenten. Hier zijn al stappen in gezet, zie de informatiefolders van de gebiedsteams en ontvangstbevestigingen van meldingen, maar mogelijk zijn er meer verbeteropties. Ontwikkelen van een digitaal aanbod van alle soorten mantelzorgondersteuning. Er wordt onderzocht op welke website(s) dit geplaatst zal worden. Hierbij wordt de mogelijkheid tot het inzetten van onafhankelijke cliëntondersteuning meegenomen.	Q3 2021	Q1 2022	Beleidsteam NWF i.s.m. afdeling communicatie

<p>Evaluatie mantelzorgactiviteiten Skûle Onderzoeken of het huidige aanbod past bij de doelen die we willen bereiken met de nieuwe beleidsnotitie.</p> <p>Beleidsteam NWF, afdeling samenleving Waadhoeke en Harlingen en de Skûle gaan in overleg over wat we dit jaar extra kunnen doen aan ondersteuning, rekening houdend met de Coronacrisis.</p>	Q3 2021	Q4 2021	Afdeling Samenleving, waarbij beleidsteam NWF adviserende rol heeft
<p>Evalueren subsidie afspraken Prestatieafspraken met de Skûle omtrent mantelzorgondersteuning evalueren en mogelijk nieuwe afspraken maken, zo ook m.b.t. de verwachtingen van de mantelzorgcoördinatoren van de Skûle. Deze afspraken worden halfjaarlijks gemonitord.</p> <p>Onderzoeken hoe dit in verhouding staat tot andere ketenpartners die een rol hebben in mantelzorgondersteuning. Onderzoeken hoe het gebiedsteam en de mantelzorgcoördinatoren elkaar beter kunnen benutten.</p>	Q3 2021	Q4 2021	Afdeling Samenleving, waarbij beleidsteam NWF adviserende rol heeft
<p>Herijking mantelzorgfonds Aanpassen van het beleid mantelzorgfonds zodat dit breder benut kan worden, bijvoorbeeld voor gewenste trainingen en educatie van mantelzorgers. Daarnaast werken aan betere bekendheid van het fonds.</p> <p>Onderzoeken welke financiële regelingen kunnen worden ingezet om mantelzorgers te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld parkeervergunningen, ontheffing sollicitatieplicht etc.</p>	Q3 2021	Q1 2022	Beleidsteam NWF
<p>Respijtzorg Onderzoeken of het huidige regionale aanbod aan respijtzorg zoals inzet van mantelzorgvrijwilligers en respijtweekend past bij de behoefte van mantelzorgers. Bereik deelnemers respijtweekend lijkt klein.</p>	Q3 2021	Q4 2021	Beleidsteam NWF

Speerpunt 2

We maken samen met onze lokale netwerkpartners werk van het herkennen en betrekken van mantelzorgers, het vroegtijdig signaleren van (over)belasting en het doorverwijzen naar de juiste hulp.

Actie	Start	Einde	Proceseigenaar
<p><i>Mantelzorgconferentie</i> Een middel om alle partijen en het huidige aanbod in kaart te brengen is het organiseren van een mantelzorgconferentie. Deze zal in het derde kwartaal plaatsvinden. Partijen die zullen worden uitgenodigd zijn o.a. buurtverenigingen, kerken, welzijnsinstellingen, zorgorganisaties, onderwijsinstellingen, gebiedsteams en natuurlijk mantelzorgers zelf. De mantelzorgconferentie heeft als doel het inwinnen en uitwisselen van bestaande en mogelijke nieuwe samenwerkingen. Door samen te werken kan er kennis worden gedeeld, kunnen meer mantelzorgers in beeld worden gebracht, kan er beter worden doorverwezen naar de juiste hulp en kunnen voorzieningen beter toegankelijk worden gemaakt.</p> <p>De conferentie wordt regio breed georganiseerd en dient als aftrap voor opzet van lokale kennisnetwerken – focusgroepen.</p>	Q3 2021	Q3 2021	Beleidsteam NWF i.s.m. Samenleving, gebiedsteams, communicatie, wethouders en ASD
<p><i>Focusgroepen</i> Per gemeente wordt een focusgroep van mantelzorgers en ketenpartners opgezet naar voorbeeld van Harlingen. De focusgroep dient als platform waar mantelzorgers structureel bij betrokken zijn en hun ervaringen met ketenpartners en gemeente kunnen delen en andersom. Mantelzorgers en ketenpartners zijn hiermee actief betrokken bij het beleid en de uitvoering daarvan.</p>	Q4 2021	Doorlopend	Beleidsteam NWF in voorzittende rol

<p>Training gebiedsteams Gebiedsteams trainen in het signaleren van mantelzorg en het herkennen van symptomen van overbelasting. Er zijn o.a. trainingsmogelijkheden via MantelzorgNL.</p>	Q4 2021	Q1 2022	Teamleiders gebiedsteams
<p>Aandachtsfunctionaris mantelzorg per gebiedsteam Per gebiedsteam en gebiedsteamlocatie (Waadhoeke) wordt een aandachtsfunctionaris mantelzorg aangesteld. Deze zullen ook aansluiten bij de lokale focusgroepen.</p>	Q3 2021	Q3 2021	Teamleiders gebiedsteams
<p>Rol van werkgevers Bewustwording creëren bij werkgevers voor het signaleren van (overbelaste) mantelzorgers en hoe hier mee om te gaan. Werkgevers kunnen hun organisatie versterken door het bespreekbaar maken van dit thema. Het levert hen voordelen op als voorkomen van uitval, hoog ziekteverzuim en verminderde productiviteit. De gemeente kan als voorbeeld dienen voor mantelzorgvriendelijke organisatie. Samenwerking zoeken met landelijke organisatie Werk&Mantelzorg. Optie om dit ook mee te nemen in de bewustwordingscampagne.</p>	Q3 2021	Q1 2022	Beleidsteam NWF i.s.m. afdeling communicatie
<p>Mantelzorg krijgt een plaats in cliëntervaringsonderzoek In het volgende cliëntervaringsonderzoek voegen we vragen toe waarmee we meer zicht krijgen op de effecten van het mantelzorgbeleid, zoals de mate van (over)belasting van mantelzorgers, de mate waarin mantelzorg is te combineren met andere activiteiten in het leven en of mantelzorgers zich gewaardeerd voelen. Met behulp van indicatoren willen we meten of het beleid het gewenste resultaat en effect heeft.</p>	Q3 2021	Doorlopend	Beleidsteam NWF

Speerpunt 3

We bieden jaarlijks een blijk van waardering aan mantelzorgers die zorgen voor inwoners van onze gemeenten.

Actie	Start	Einde	Proceseigenaar
<p><i>Invulling mantelzorgcompliment</i></p> <p>Opties onderzoeken voor de invulling van het mantelzorgcompliment. Mogelijkheid is het uitbreiden van het mantelzorgcompliment met een aanbieding voor een éénjarig lidmaatschap bij MantelzorgNL. Collectief geregeld via gemeente. Bijvoorbeeld samen aan te bieden met een geldbedrag van € 50,- Daarnaast wordt het proces van de uitbetaling van dat bedrag onderzocht. Mogelijk kan er in het proces worden ingeregeld dat er informatie wordt gedeeld over andere mantelzorgondersteuning en informatiepunten. Het compliment bereikt namelijk de meeste mantelzorgers. Het is wenselijk om dat contactmoment te benutten voor het bieden van informatie en in contact komen met elkaar.</p> <p>Onderzoek doen onder mantelzorgers in de regio NWF welke vorm van mantelzorgwaardering het meest voldoet aan de behoeften van de mantelzorgers. Waar mogelijk één lijn trekken binnen de regio.</p>	Q4 2021	Q1 2022	Beleidsteam NWF